

УДК [631.559+633.15]+631.51.01

Доля С. М., аспірант, **Мохамед Іфкірн**, здобувач магістратури*
Державний біотехнологічний університет
e-mail: Agroexpert-seed@ukr.net

УРОЖАЙНІСТЬ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО ЗАЛЕЖНО ВІД СПОСОБІВ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ В ЛІВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

До теперішнього часу кукурудза залишається культурою, що переважно негативно реагує на зниження інтенсивності обробітку ґрунту і всієї технології вирощування. Водночас, вона є однією з найбільш поширених для вивчення новітніх альтернативних технологій і стратегічною у світовому аграрному виробництві. Тому вивчення будь-яких елементів технології, зокрема обробітку ґрунту, має високу актуальність і практичне значення.

З урахуванням попередніх результатів досліджень кафедри у 2021-2022 рр. в досліді вивчалися прийоми обробітку ґрунту з використанням локального чизельного обробітку на глибину 33-35 см, безполицевого обробітку ПРН 31000 на 33-35 см і дискового мілкового обробітку на 10-12 см порівняно з оранкою на глибину 25-27 см. Дослідження проводилися в типових умовах Лівобережного Лісостепу у стаціонарному польовому досліді кафедри землеробства та гербології ім. О.М. Можейка. Ґрунт дослідного поля – чорнозем типовий важкосуглинистий на карбонатному лесі. Розміщення ділянок в досліді послідовне, повторність чотириразова. У досліді висівався середньоранній гібрид кукурудзи ДБ Хотин (ФАО 280).

Погодні умови років дослідження дещо відрізнялися за характером зволоження із загальною тенденцією до недостатнього забезпечення цим фактором у обидва роки. У 2022 р. додалися технологічні проблеми через військову агресію РФ в Україні, що погіршувало умови вирощування культури.

Результати досліджень вказують, що у 2021 р. урожайність зерна кукурудзи після заміни оранки будь-яким обробітком виявилася істотно нижчою. Зокрема, після оранки вона становила 6,92 т/га, а після застосування обробітку ПРН 31000 – була меншою від контролю на 0,25 т/га, після локального обробітку ПЧ-2,5 – на 0,34 т/га, а після дискового мілкового обробітку – на 0,41 т/га. У 2022 р. це зниження становило відповідно 0,29; 0,63 та 0,66 т/а відносно оранки, де вона склала 6,25 т/а. У середньому за два роки досліджень урожайність зерна кукурудзи виявилася після оранки у контролі 6,58 т/а, після обробітку ПРН31000 – 6,32 т/га, після локального чизелювання – 6,10 т/а і після дискування – 6,05 т/га. За нашими даними, зменшення її величини після альтернативних обробітків стало наслідком погіршення фізичного стану орного шару, що позначилося на зниженні кількості зерна у початках відповідно до загальних тенденцій при майже однаковій густоті рослин.

Таким чином, результати досліджень вказують, що для ймовірної заміни оранки під час вирощування кукурудзи слід застосовувати суцільний безполицевий обробіток з дотриманням достатньої глибини не нижче 30 см.

*Науковий керівник – Шевченко М. В., д-р с.-г. наук, проф.